

کدام کشورها راتندگان بهتری دارند؟

آمارها نشان می‌دهد که طرح‌هایی از جمله افزایش ایمنی جاده‌ها و ایجاد قوانین بازدارنده و اعمال جرایم سختگیرانه می‌توانند منجر به رانندگی ایمن شوند

در کاهش این آمارها عملکرد موفق داشته‌اند که از جمله آنها می‌توان به سوئد و هلند اشاره کرد که با استراتژی‌های جامع ایمنی جاده، پایین‌ترین میزان مرگ‌ومیر ناشی از حوادث جاده‌ای را در سطح جهان به خود اختصاص داده‌اند. این در حالی است که کشورهای آفریقایی بیشترین نرخ تلفات رانندگی را دارند و در آسیا هم ایران جزو کشورهای با نرخ بالای فوت تصادفات جاده‌ای است. هندی‌ها هم نرخ مرگ‌ومیر بالایی دارند هر چند اقدامات برای کاهش این آمارها را آغاز کرده‌اند. اقدامات موفق در برخی از این کشورها را در ادامه بخوانید.

تصادفات رانندگی از نگرانی‌های مهم بهداشت عمومی در سراسر جهان است و براساس گزارش سازمان جهانی بهداشت (WHO) تخمین زده می‌شود که سالانه ۱۹.۱ میلیون نفر در سراسر جهان در تصادفات جاده‌ای جان خود را از دست می‌دهند و بیشترین مرگ‌ها هم برای گروه سنی ۵ تا ۲۹ سال رقم می‌خورد. بیش از نیمی از مرگ‌ومیرهای ناشی از تصادفات جاده‌ای مربوط به عابران پیاده، دوچرخه‌سواران و موتورسواران است و به همین دلیل هدفگذاری شده که کشورها باید این رقم را تا سال ۲۰۲۰ به نصف کاهش دهند. برخی از کشورها از سال‌های گذشته اقداماتی در این باره آغاز کرده و

■ با اجرای طرح‌های نجات‌بخش، فوتی‌های حوادث رانندگی در سوئد از سال ۱۹۹۷ تا ۲۰۲۱ بیش از ۶۴ درصد کاهش یافت و از ۵۴۱ فوتی به ۱۹۲ رسید. این کشور سیاست Vision Zero را با هدف حذف تمام تلفات رانندگی و صدمات جدی دنبال می‌کند.

■ در سال ۱۹۷۲ هلندی‌ها ۳۲۶۷ فوتی حوادث رانندگی داشتند؛ ولی با تمرکز بر طراحی جاده‌ای که خطاهای انسانی را پیش‌بینی می‌کند و اثرات تصادفات را به حداقل می‌رساند، در سال ۲۰۱۵ این عدد را به ۶۲۱ رساندند.

اروپا

بسیاری از کشورهای اروپایی اقدامات آرام‌سازی ترافیک را اتخاذ کرده‌اند، مانند اجرای «خیابان‌های زندگی»، جایی که نیازهای رانندگان خودرو در درجه دوم نسبت به نیازهای سایر کاربران است. این طرح‌ها به‌طور طبیعی ترافیک را کاهش و ایمنی عابران پیاده و دوچرخه‌سواران را افزایش می‌دهد.

براساس اعلام اتحادیه اروپا (EU) در سال ۲۰۰۰ بیش از ۵۰ هزار تلفات رانندگی در جاده‌های اروپا ثبت شد و این عدد در سال ۲۰۰۹ به حدود ۳۵ هزار نفر کاهش یافت که پیشرفت قابل توجهی بود. در سال ۲۰۱۸ هم این آمار به ۲۵ هزار نفر رسید. البته اهداف جاه‌طلبانه اتحادیه اروپا برای به‌نصف رساندن تعداد تلفات جاده‌ای بین سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۲۰ با چالش‌هایی مواجه شد و تا سال ۲۰۱۸ تنها به کاهش ۲۰ درصدی دست یافتند؛ اما آنها همچنان به دنبال استراتژی بلندمدت Vision Zero با هدف صفرکردن مرگ‌ومیر جاده‌ای تا سال ۲۰۵۰ هستند.

■ اجرای این طرح‌ها در کشور هند به عنوان مثال در بزرگراه بمبئی، پونا، منجر به کاهش ۵۲ درصدی تلفات بین سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰ شد.

سوئد

طرح‌های پیشگیرانه در این کشور از سال ۱۹۹۷ آغاز شد؛ یک سیاست ایمنی جاده‌ای که هدفش حذف تمام تلفات رانندگی و صدمات شدید بود. در این برنامه اقداماتی از جمله ایجاد گذرگاه‌های ایمن برای عابر پیاده، دوربرگردان‌ها و تقاطع‌های ایمن و اجرای دقیق قوانین راهنمایی و رانندگی آغاز شد و مجموع اقدامات انجام‌شده باعث شد که سوئد اکنون یکی از پایین‌ترین نرخ‌های مرگ‌ومیر ناشی از حوادث رانندگی در سطح جهان را داشته باشد.

هلند

این کشور از یک استراتژی «ایمنی پایدار» استفاده کرد. آنها معتقد بودند که خطاهای انسانی اجتناب‌ناپذیرند و جاده‌ها باید به گونه‌ای طراحی شوند که احتمال تصادفات را کاهش دهند؛ یعنی نصب علائم واضح و طرح‌بندی جاده‌ای که به‌طور طبیعی رفتار رانندگی ایمن را تشویق کند و به جداسازی کاربران جاده‌ای ختم شود. چنین اقداماتی به‌طور قابل توجهی ایمنی جاده‌ها را در هلند بهبود بخشید و آمار حوادث را کاهش داد.

هند

هند در واکنش به تلفات ناشی از حوادث جاده‌ای، طرح‌های پیشگیرانه و ایمن‌سازی جاده‌های خود از جمله بهبود زیرساخت‌ها، افزایش اجرای قانون، سیستم‌های واکنش اضطراری بهتر و مشارکت جامعه برای ترویج شیوه‌های رانندگی ایمن را آغاز کرده است.

بریتانیا

بریتانیا پیشرفت‌های قابل توجهی در ایمنی جاده‌ها داشته است و به نرخ تلفات تاریخی پایینی دست یافته‌است. این موفقیت به دلیل آزمون‌های سختگیرانه رانندگی، هزینه‌های بالای بیمه‌ای که از رفتارهای خطرناک رانندگی جلوگیری می‌کند و تغییر فرهنگی به سمت شیوه‌های رانندگی ایمن‌تر حاصل شده‌است.

در سال ۱۹۶۶ بریتانیا با ۷۹۸۵ فوتی بیشترین تعداد مرگ‌ومیر را در میان کشورهای منطقه داشت، ولی سیاست‌های پیشگیرانه و اصلاحی این کشور باعث شد آنها در سال ۲۰۲۳ آمار فوتی‌هایشان را به ۱۴۳ برسانند. این آمار نتیجه تلاش‌های مستمر برای افزایش ایمنی جاده‌ها و کاهش قابل توجه تلفات در طول دهه‌هاست.

وضعیت ایران براساس اعلام جهانی

در سال ۱۳۹۳ سازمان یونیسکو گزارشی تکان‌دهنده از آمار بالای تصادفات در ایران ارائه داد. این سازمان در همکاری مشترک با وزارت بهداشت ایران، در گزارش خود نرخ سوانح رانندگی در ایران را ۲۹ برابر میانگین جهانی اعلام کرد و نوشت: «هرساله در ایران حدود ۲۷ هزار نفر قربانی تصادفات جاده‌ای و ۳۰۰ هزار تن نیز دچار مصدومیت یا معلولیت می‌شوند.» اما اجرای طرح‌های پیشگیرانه باعث شد که این عدد ۲ سال بعد به ۱۵ هزار نفر کاهش پیدا کند؛ طرح‌هایی که البته به تدریج رنگ باختند و به تدریج هم فراموش شدند تا آمار تلفات حوادث رانندگی در ایران در سال ۱۴۰۲ به بیش از ۲ هزار نفر برسد. مقاله‌های بین‌المللی نشان می‌دهند که بین سال‌های ۱۹۹۷ تا ۲۰۲۰ نزدیک به ۵ میلیون و ۸۰۰ هزار تصادف جاده‌ای و بیش از ۴۷۰ هزار مرگ ناشی از حوادث رانندگی در ایران رقم خورده‌است. داده‌های سازمان جهانی بهداشت هم نشان می‌دهد که ایران یکی از بالاترین نرخ‌های مرگ‌ومیر ناشی از حوادث ترافیکی را در جهان دارد. براساس داده‌های موجود، ایران با نرخ ۲۴.۴ به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر در رتبه ۲۳ جهان قرار دارد که نصف نرخ بدترین کشور، یعنی ایرتره است.